

Azərbaycanla sülh və əməkdaşlıq Ermənistanın tərəqqisinin yeganə direktividir

Prezident İlham Əliyevin Müzəffər Ali Baş Komandanlığında Azərbaycan Respublikasının Vətən müharibəsi və antiterror tədbirlərində yaratdığı yeni geosiyasi konfigurasiyanın nəticəsi kimi meydana çıxan və dövlət başçısının təşəbbüsləri üzərində bərqərar olan sülh prosesi Vaşinqton görüşündən sonra tam yeni mərhələyə qədəm qoyub.

İlk vaxtlar Ermənistan ölkə daxilindəki revanşist kəsimin və hələ də milli ideoloji əsas kimi beyinlərə həkk olunan miflərin təsiri altında sülh reallığının əhəmiyyətini dərk edə bilməsə də, proseslərin gedişatında, xüsusən Azərbaycanın antiterror tədbirlərində böyük qələbəsinin ardınca, habelə Ermənistanın havadarı kimi çıxış edən dövlətlərin zamanla ölkəmizin artan nüfuzu və Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti hesabına öz mövqelərindən geri çəkilməsi İrəvanı prosesə bir daha baxmağa məcbur edib, nəticə etibarilə 3 illik gecikmənin ardınca regionda de-fakto sülh bərqərar olub.

Milli Məclisin deputatı Bəhrüz Məhərrəmov qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, Ermənistanın əvvəlki dövrlərdə nümayiş etdirdiyi yersiz "mühafizəkar" davranışının əvəzinə son vaxtlar, xüsusən Vaşinqtonda Azərbaycan və Ermənistan arasında sülhün və dövlətlərarası münasibətlərin bərqərar edilməsinə dair Sazişin parafanmasından ötən dövr ərzində daha pragmatik və həllyönümlü mövqeyi ümidverici siqnallar kimi qəbul oluna bilər: "Nəticə etibarilə artıq 2 ildən çoxdur ki, Azərbaycan və Ermənistanın sərhədlərində, habelə şərti sərhədləri boyu silah səsləri eşidilmir, sülh və etimad quruculuğu istiqamətində önəmli addımlar atılması üçün iradə nümayiş etdirilir. Azərbaycan Respublikası öz ərazisindən Ermənistanı yüklərin daşınmasına dair tətbiq edilən tranzit məhdudiyyətini artıq aradan qaldırıb, ölkələrin hava məkanları qarşılıqlı olaraq açılıb, habelə sərhədlərin delimitasiya və demarkasiyası istiqamətində Qazaxın 4 kəndinin hərbi müdaxilə olmadan geri qaytarılması təmin olunub, o cümlədən qarşılıqlı səfərlər formatı da daxil olmaqla, vətəndaş cəmiyyəti institutları arasında təmaslar yolu ilə etimad quruculuğu prosesinə start verilib".

Deputat qeyd edib ki, 30 il ərzində davam etmiş qanlı müharibə, o cümlədən Ermənistanın Azərbaycan dövlətinə və xalqına qarşı törətdiyi çoxsaylı cinayətlər fonunda etimad quruculuğu istiqamətində addımların atılması, o cümlədən xalqların tam mənada barışıqna nail olunması kifayət qədər zaman aparacaq məsələdir. Bu mənada sadalanan ilkin nəticələr göründüyündən daha çox əhəmiyyətə malik proseslər sayılmalıdır: "Əlbəttə, aidiyyəti istiqamətlərdə əldə olunan uğurlar tarixin təbii axarında reallaşan proseslər deyil və arxasında Azərbaycanın böyük zəfəri ilə ədalətin və beynəlxalq hüququn ümumtanınmış normalarında əksini tapan prinsiplərin aliliyinin bərqərar edilməsində ehtiva olunan Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti hesabına ərsəyə gələn format dayanır. Daha dəqiq desək, Azərbaycanın Vətən müharibəsində və antiterror tədbirlərində qazandığı böyük zəfər eyni zamanda Ermənistanın sülhə məcbur edilməsi istiqamətində həlledici amil kimi çıxış edib. Məhz bu qələbə hesabına "Qarabağ Ermənistanıdır" deyən bu ölkənin Baş naziri reallıqları qəbul etməyə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və sərhəd toxunulmazlığını tanımağa, habelə separatizmlə bağlı nisbi arzuolunan bəyanatlar verməyə başlayıb.

B.Məhərrəmov bildirib ki, bu gün Azərbaycan və Ermənistan arasında dayanıqlı, davamlı və

ədalətli sülhün bərqərar olunmasına münaqişə tarixinin istənilən dövründən daha yaxın və yeni reallıqda artıq Bakı və İrəvan yekun sülhün əldə olunması, dövlətlər arasında normal münasibətlərin yaranması, habelə qarşılıqlı etimad mühitinin formalaşması, ticari, iqtisadi əlaqələrin, diplomatik münasibətlərin qurulması istiqamətində müəyyən yol xəritəsi formalaşdırıla bilər: "Təbii ki, yekun sülhün əldə olunması və de-fakto sülhün de-yure mərhələsinin tamamlanması istiqamətində əsas əngəllərdən biri kimi çıxış edən Ermənistan konstitusiyasındakı Azərbaycana qarşı ərazi iddialarının hələ də qüvvədə olması prosesdə nikbinliyi azaldır. Xüsusən seçkilərə hazırlaşan Ermənistan cəmiyyətində hələ də revanşist dairələrin nüfuz və imkan sahibi olduğu şəraitdə bu ölkə rəhbərliyinin konstitusiya islahatları barədə çıxışlarında ehtiyatlı davranacağı gözlənilən idi. Lakin Azərbaycana yönəlik iddianın Ermənistanın daxili məsələsi ola bilməyəcəyi üçün rəsmi Bakı haqlı olaraq sülh qarşısında əngələ çevrilmiş bu problemin Ermənistanın daxili siyasi problemlərinə alət edilməsini doğru hesab etmir. Müharibədən dərhal sonra özünün sülh təşəbbüsləri ilə, habelə sonrakı dövrdə hər hansı formada eskalasiyaya yol verməməklə, həmçinin Azərbaycanın hava məkanının Ermənistan təyyarələri üçün açılması, bu ölkəyə yükdaşımaqla bağlı tranzit məhdudiyyətinin ləğv edilməsi formatlarında Prezident İlham Əliyevin nümayiş etdirdiyi xoş niyyət fonunda proseslərin hər hansı aspektdən ləngiməsi bizim üçün yolverilməz, Ermənistan üçün isə həm də arzuolunmazdır".

Deputat vurğulayıb ki, Azərbaycanın zamanında reallaşdırdığı çoxsaylı layihələr, o cümlədən hərbi-siyasi zəfərlərimizlə yaranan yeni geosiyasi reallıqda artan güc və imkanlarımız, ölkəmizin Orta dəhlizin aparıcı aktorlarından biri kimi çıxış etməsi və Azərbaycan coğrafiyasının önəmli ticarət-nəqliyyat xəttinə çevrilməsi, əslində, sülhün imzalanacağı təqdirdə Ermənistan üçün də tarixi fürsətə çevrilə bilər. Azərbaycanın Mərkəzi Asiya Dövlət Başçıları'nın Məşvərət Şurasının tamhüquqlu üzvü olması fonunda ölkəmizin Mərkəzi Asiya ilə vahid geosiyasi məkan kimi çıxış etməsi, iştirakçı dövlətlərin Azərbaycanı Orta dəhlizin ən vacib və etibarlı segmenti kimi qiymətləndirməsi fonunda ölkəmizlə sağlam əməkdaşlıq dalan dövlət statusundan Ermənistanın qurtulması üçün tarixi imkandır. Yəni Ermənistanın 30 ildən artıq müddətdə davam etdirdiyi işğalın heç bir iqtisadi səmərəsi olmayan, əksinə, geosiyasi zərərlərə gətirib çıxaran nəticələrindən fərqli olaraq, Azərbaycanla sülh və əməkdaşlıq Ermənistanın inkişaf və tərəqqisinin yeganə direktivi kimi çıxış edir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"